

РЭХА ШКОЛЬНАГА ЖЫЦЦЯ

Агульнашкольная газета

Люты 2022 Выпуск №2

Міжнародны Дзень роднай мовы

У гэтым
нумары:

ДЗЕНЬ
РОДНОЙ
МОВЫ 1

15 февраля
- ДЕНЬ
ПАМЯТИ
ВОИНОВ-
ИНТЕРНАЦИ
ОНАЛИСТОВ 2

НАРОДНЫ
КАЛЕНДАР.
ЛЮТЫ 3

СТРЭЧАННЕ
ГАСПОДНЯЕ 4

21 лютага ва ўсім свеце адзначаецца Дзень роднай мовы. Ён штогод адзначаецца з 2000 года. Першапачаткова з такой ініцыятывай выступіў Бангладэш. Менавіта ў гэтай краіне 21 лютага 1957 года загінулі пяць студэнтаў, якія адстойвалі

права навучацца на роднай мове.

Нашы вучні прынялі ўдзел у агульнашкольных мерапрыемствах “Мова- жывая душа народа”, “Знаўцы роднай мовы”, у конкурсе чытальнікаў вершаў беларускіх паэтаў “Гучы, роднае слова”.

Аўтар: Атрошанка А.

15 ФЕВРАЛЯ - ДЕНЬ ПАМЯТИ ВОИНОВ-ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТОВ

Согласно Указу Президента Республики Беларусь от 26 марта 1998 г. № 157 «О государственных праздниках, праздничных днях и памятных датах в Республике Беларусь», 15 февраля установлен Днем памяти воинов-интернационалистов. Эта дата традиционно ежегодно отмечается в нашей стране.

Все дальше в историю уходит эхо событий той войны, но время не властно над памятью. Мужество, проявленное в боях, забвению не подлежит. Память о годах «афганской войны» ее свидетели и участники с какой-то щемящей искренностью свято хранят в своем солдатском сердце.

Стремительно редуют ряды участников Великой Отечественной войны. Принять эстафету ветеранского движения от старшего поколения могут и должны «афганцы». Воины-«афганцы» - наследники боевой славы отцов и дедов - основное внимание уделяют работе по военно-патриотическому воспитанию, подготовке юношей к службе в Вооруженных Силах Республики Беларусь, пропаганде здорового образа жизни.

Автор: Ахраменя Е.

НАРОДНЫ КАЛЯНДАР. ЛЮТЫ

Даўней слова «люты» абазначала «празмерна», «вельмі». І сапраўды, зіма ў гэтую пару звычайна ў самай сіле. «Пытаецца люты, ці добра ногі абуты» — гаварыла прыказка. Па стану лютага прадказвалі асаблівасці будучага надвор'я. Калі ў гэтым месяцы быў востры мароз, зіма павінна працягвацца нядоўга. Звычайна халаднейшай бывае першая палова месяца. Маразы і завірухі ў асноўным назіраюцца ўначы. Казалі: «Люты ўдзень карове бок нагрэе, а ўначы рог сарве», або «Зіма ўцякае цёмнымі начамі». Як і студзень, люты меў свой адпаведнік у другім паўгоддзі: раз люты востры і сухі, то жнівень — гарачы. Па тым, наколькі высока нападае ў лютым снег, меркавалі пра вышыню травы ўлетку. Народны вопыт дазволіў вывесці калісьці і такое назіранне: які дзень першага лютага (праўда, паводле старога стылю), такімі выдадуцца і апошнія дні месяца.

1 лютага — дзень Макарыя-сонечнага. Гаварылі, якое надвор'е першага чысла, такі будзе і ўвесь люты. Калі ў гэты дзень на небе многа зорак, то зіма яшчэ доўга пратрымаецца.

2 лютага — Каталіцкія Грамніцы. А яшчэ гэты дзень называюць Яфімкіны мяцеліцы. Калі апоўдні будзе сонца — да ранняй вясны, а калі ж пахмурна ці мяцеліца ў сярэдзіне дня разгуляецца — доўга будзе надвор'е з мяцеліцамі.

4 лютага — дзень Цімафея-паўзімніка. У гэты дзень звычайна бываюць моцныя маразы. Чым больш выпадзе снегу, тым большы ўраджай збожжавых.

6 лютага — дзень Аксінні-паўхлебніцы, паўзімніцы. Пералом зімы. Якое ў гэты дзень надвор'е — такая і вясна.

15 лютага. Праваслаўныя Грамніцы, альбо Стрэчанне.

НАРОДНЫЯ ВЕРАВАННІ І ТРАДЫЦЫІ НА СТРЭЧАННЕ ГАСПОДНЯЕ

Існуе шэраг царкоўных і язычніцкіх традыцый, звязаных са Стрэчаннем. Вельмі часта яны так цесна пераплецены, што складана знайсці карані абрадаў і звычаяў.

Каб спрасціць для славян прыняцце новай веры, бацькі царквы выкарыстоўвалі ўжо існуючую аналогію-свята сустрэчы зімы і вясны, якое адзначалася ў той жа перыяд, што і Стрэчанне Гасподняе. Перайначаныя звычаі гэтага дня сталі царкоўнымі канонамі.

Галоўны з іх-асвячэнне свечак на Стрэчанне.

Па традыцыі, падчас святочнага набажэнства ў царкве асвятчаюць свечкі, а пасля раздаюць вернікам. Такія свечкі вельмі шанаваліся, абавязкова прыносіліся дадому і захоўваліся на працягу года.

у даўніну лічылася, што яны здольныя засцерагаць дом ад буры і смерчу, пасевы ад граду і буйнага ветру, а чалавека — ад удару маланкі, сурокаў і хвароб.

Першы раз свечку запальвалі адразу пасля прыходу дадому з царквы « " каб повень Вясовая не пашкодзіла пасевы, а мароз каб дрэвы не пабіў».

На працягу ж года свечку запальвалі ў такіх выпадках:

- * калі над домам бушавала страшная непагадзь,
- * калі побач пачынаўся пажар ці іншы прыродны катаклізм,
- * калі ўзнікалі складанасці ў родах,
- * калі чалавека "злавіла чорная хвароба" (эпілепсія),
- * калі чалавек паміраў (з гэтай свечак, лічылася, нябожчык зможа спакойней і прасцей пакінуць свет жывых).

Другая важная традыцыя на Грамніцы — асвятчэнне вады.

Срэценскую ваду з царквы шанавалі нароўні з вадохрышчанскай. Па самай старажытнай традыцыі, ваду не насілі сьвяціць у храм, а збіралі з растаюць капаюць ледзяшоў.

Срэценскую ваду выкарыстоўвалі ў такіх выпадках:

- * для лячэння ран і ўнутраных хвароб,
- * ад сурокаў і ведьмовскіх чар,
- * у пачатку сезону пчаляры крапілі ёю вуллі,
- * гэтай жа вадой акраплялі хатні жывёлу ў час першага выгану на пашу пасля зімы.

Аўтар: Цітоў П.